

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 27. tammikuuta 2025
(OR. en)

5294/25

LIMITE

CORLX 44
CFSP/PESC 71
COARM 10

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON PÄÄTÖS tehokkaan asevientivalvonnan edistämistä
koskevan hankkeen tukemisesta

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2025/...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

tehokkaan asevientivalvonnan edistämistä koskevan bankkeen tukemisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Kesäkuussa 2016 julkaistussa unionin ulko- ja turvallisuuspoliittisessa globaalistrategiassa ”Jaettu näkemys, yhteinen toiminta: vahvempi Eurooppa” vahvistetaan unionin tuki aseriisunnan, asesulun ja asevalvonnan monenvälisten sopimusten ja järjestelmien maailmanlaajuiselle soveltamiselle, täysimääräiselle täytäntöönpanolle ja noudattamisen valvonnalle.
- (2) Neuvosto hyväksyi 19 päivänä marraskuuta 2018 laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian ”Aseiden turvaaminen, kansalaisten suojeleminen”. Kyseisen strategian mukaan unioni muun muassa jatkaa vastuullisen ja tehokkaan asevientivalvonnan edistämistä ja asekauppasopimuksen maailmanlaajuisen soveltamisen ja täytäntöönpanon tukemista.
- (3) Neuvoston yhteisessä kannassa 2008/944/YUTP¹ vahvistetaan kahdeksan perustetta, joiden mukaan tavanomaisten aseiden vientiä koskevia hakemuksia on arvioitava. Useat kolmannet maat ovat yhtyneet kyseiseen yhteiseen kantaan.
- (4) Yhteisen kannan 2008/944/YUTP mukaan jäsenvaltioiden on pyrittävä kaikin tavoin rohkaisemaan muita sotilasteknologiaa tai puolustustarvikkeita vieviä valtioita soveltamaan kyseisessä yhteisessä kannassa säädettyjä perusteita.

¹ Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj>).

- (5) Unionin toimia tehokkaan ja avoimen asevientivalvonnan edistämiseksi on kehitetty vuodesta 2008 lähtien neuvoston yhteisen toiminnan 2008/230/YUTP² sekä neuvoston päätösten 2009/1012/YUTP³, 2012/711/YUTP⁴, (YUTP) 2015/2309⁵, (YUTP) 2018/101⁶, (YUTP) 2020/1464⁷ ja (YUTP) 2023/2539⁸ seurauksena. Toteutetuilla toimilla on erityisesti tuettu alueellisen yhteistyön lisääntymistä sekä parempaa avoimuutta ja vastuullisempaa toimintaa yhteisen kannan 2008/944/YUTP periaatteiden mukaisesti ja siinä vahvistettuja riskinarvioinnin perusteita noudattaen. Kyseiset toimet ovat kohdistuneet kolmansiin maihin unionin itäisessä ja eteläisessä naapurustossa, kolmansiin maihin Keski-Aasiassa sekä Mongoliaan.

-
- ² Neuvoston yhteinen toiminta 2008/230/YUTP, hyväksytty 17 päivänä maaliskuuta 2008, EU:n toimien tukemisesta aseviennin valvonnan sekä asevientä koskevien EU:n käytännösääntöjen periaatteiden ja perusteiden edistämiseksi kolmansissa maissa (EUVL L 75, 18.3.2008, s. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/230/oj).
- ³ Neuvoston päätös 2009/1012/YUTP, tehty 22 päivänä joulukuuta 2009, EU:n toimien tukemisesta aseviennin valvonnan sekä yhteisessä kannassa 2008/944/YUTP vahvistettujen periaatteiden ja perusteiden edistämiseksi kolmansissa maissa (EUVL L 348, 29.12.2009, s. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2009/1012/oj>).
- ⁴ Neuvoston päätös 2012/711/YUTP, annettu 19 päivänä marraskuuta 2012, tuesta unionin toimille aseviennin valvonnan sekä yhteisessä kannassa 2008/944/YUTP vahvistettujen periaatteiden ja perusteiden edistämiseksi kolmansissa maissa (EUVL L 321, 20.11.2012, s. 62, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2012/711/oj>).
- ⁵ Neuvoston päätös (YUTP) 2015/2309, annettu 10 päivänä joulukuuta 2015, tehokkaan asevientivalvonnan edistämisestä (EUVL L 326, 11.12.2015, s. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2309/oj>).
- ⁶ Neuvoston päätös (YUTP) 2018/101, annettu 22 päivänä tammikuuta 2018, tehokkaan asevientivalvonnan edistämisestä (EUVL L 17, 23.1.2018, s. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/101/oj>).
- ⁷ Neuvoston päätös (YUTP) 2020/1464, annettu 12 päivänä lokakuuta 2020, tehokkaan asevientivalvonnan edistämisestä (EUVL L 335, 13.10.2020, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/1464/oj>).
- ⁸ Neuvoston päätös (YUTP) 2023/2539, annettu 13 päivänä marraskuuta 2023, tehokkaan asevientivalvonnan edistämistä koskevan hankkeen tukemisesta (EUVL L, 2023/2539, 14.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2539/oj>).

- (6) Useat unionin ehdokasmaat ovat saaneet tukea unionin toimista, joilla edistetään tehokasta ja avointa asevientivalvontaa. Tällaisilla toimilla olisi tulevaisuudessa pyrittävä tukemaan kyseisten maiden pyrkimyksiä liittyä unioniin ja ennen liittymistä niiden kumppanuutta unionin ja sen jäsenvaltioiden kanssa aseviennin valvonnan osalta.
- (7) Asekauppasopimuksen tavoitteena on edistää avoimuutta ja vastuullista toimintaa aseiden kaupassa. Unioni tukee asekauppasopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa ja maailmanlaajuisista soveltamista neuvoston päätösten 2013/768/YUTP⁹, (YUTP) 2017/915¹⁰ ja (YUTP) 2021/2309¹¹ nojalla hyväksytyjen erityisten ohjelmien kautta. Kyseisillä ohjelmilla annetaan useille kolmansille maille niiden pyynnöstä apua aseiden siirtoa koskevien valvontajärjestelmiensä vahvistamiseen asekauppasopimuksen vaatimusten mukaisesti.
- (8) Näin ollen on tärkeää varmistaa niiden tiedotus- ja avustustoimien keskinäinen täydentävyys, joista on säädetty tässä päätöksessä ja jotka kuuluvat unionin ohjelmiin, joilla tuetaan asekauppasopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa ja maailmanlaajuisista soveltamista. Tätä varten asevientivalvontaa koskevista unionin tiedotustoimien täytäntöönpanosta vastaavien virastojen kesken sekä kyseisten täytäntöönpanosta vastaavien virastojen ja Euroopan ulkosuhdehallinnon välillä olisi oltava käytössä koordinoitimekanismi, jossa vaihdetaan säännöllisesti tietoja. Kyseiseen koordinoitimekanismiin sisältyy tarvittaessa muiden jäsenvaltioiden asiantuntijoiden osallistuminen.

⁹ Neuvoston päätös 2013/768/YUTP, annettu 16 päivänä joulukuuta 2013, asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa Euroopan turvallisuusstrategian puitteissa tukevista EU:n toimista (EUVL L 341, 18.12.2013, s. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/768/oj>).

¹⁰ Neuvoston päätös (YUTP) 2017/915, annettu 29 päivänä toukokuuta 2017, asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa tukevista unionin tiedotustoimista (EUVL L 139, 30.5.2017, s. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/915/oj>).

¹¹ Neuvoston päätös (YUTP) 2021/2309, annettu 22 päivänä joulukuuta 2021, asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa tukevista unionin tiedotustoimista (EUVL L 461, 27.12.2021, s. 78, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2309/oj>).

- (9) Viime vuosina unioni on myös tarjonnut apua kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnan parantamiseksi kolmansissa maissa. Tässä päätöksessä säädettyyn hankkeeseen kuuluvien toimien ja tällaisen vientivalvonnan kannalta asiaankuuluvien toimien välinen tehokas koordinointi olisi varmistettava.
- (10) Neuvosto on valtuuttanut Saksan talous- ja vientivalvontaviraston (Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle, jäljempänä 'BAFA') huolehtimaan päätösten 2009/1012/YUTP, 2012/711/YUTP, (YUTP) 2015/2309, (YUTP) 2018/101, (YUTP) 2020/1464 ja (YUTP) 2023/2539 teknisestä täytäntöönpanosta. BAFA on myös päätösten 2013/768/YUTP, (YUTP) 2017/915 ja (YUTP) 2021/2309 nojalla asekauppasopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa tukevia hankkeita toteuttava virasto. BAFA on ollut vuodesta 2005 lähtien mukana useiden unionin yhteistyöhankkeiden täytäntöönpanossa kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnan alalla. BAFA on Saksan toimivaltainen viranomainen asevalvonnan alalla, ja se on koonnut paljon tietämystä ja asiantuntemusta tiedotustoimista sen lisäksi, että se jakaa ydinosaamisensa muiden valtioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa.
- (11) Toimet, joita tällä päätöksellä tuetaan, edistävät Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman tavoitetta 16,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian ”Aseiden turvaaminen, kansalaisten suojele” ja neuvoston yhteisen kannan 2008/944/YUTP panemiseksi täytäntöön unioni tukee edelleen tehokkaan asevientivalvonnan edistämistä koskevaa hanketta.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun hankkeen tavoitteena on
 - a) lisätä vastuullisuutta ja avoimuutta tavanomaisten aseiden kansainvälisessä kaupassa;
 - b) lieventää riskiä siitä, että aseet siirtyvät tarkoituksenvastaisesti luvattomille käyttäjille.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa vahvistetut tavoitteet saavutetaan vaihtamalla asiantuntemusta, jonka tarkoituksena on tukea mukautumista unionin ja sen jäsenvaltioiden oikeudellisiin ja operatiivisiin normeihin yhteisen kannan 2008/944/YUTP mukaisesti keskittyen erityisesti unionin ehdokasmaihin.

3. Hanketoimet toteutetaan täydentävällä tavalla ja synergiassa tavanomaisten aseiden ja kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnan alalla toteutettavien unionin avustushankkeiden ja tarvittaessa muiden avunantajien vientivalvonnan alalla toteutettavien avustushankkeiden kanssa.
4. Hankkeen yksityiskohtainen kuvaus on tämän päätöksen liitteessä.

2 artikla

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.
2. Edellä 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen teknisestä toteuttamisesta vastaa Saksan talous- ja vientivalvontavirasto Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle, jäljempänä 'BAFA'.
3. BAFA suorittaa tehtävänsä korkean edustajan alaisuudessa. Tätä tarkoitusta varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä BAFAn kanssa.

3 artikla

1. Rahoitusohje 1 artiklassa tarkoitetun unionin rahoittaman hankkeen toteuttamiseksi on 2 100 000,00 euroa.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistetulla ohjeellisella määrällä rahoitettavien menojen hallinnoinnissa noudatetaan unionin talousarvioon sovellettavia menettelyjä ja sääntöjä.
3. Komissio valvoo 2 kohdassa tarkoitettujen menojen asianmukaista hallinnointia. Se tekee sitä varten BAFAn kanssa tarvittavan sopimuksen. Sopimuksessa määrätään, että BAFAn on varmistettava unionin osuuden näkyvyys sen suuruuden mukaisesti.

4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja sopimuksen tekopäivästä.

4 artikla

1. Korkea edustaja raportoi neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta BAFAn laatimien puolivuositteisten selvitysten perusteella.
2. Komissio raportoi 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.
2. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy 36 kuukauden kuluttua päivästä, jona 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu sopimus tehdään. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulosta, jos tällaista sopimusta ei ole tuon ajan kuluessa tehty.

Tehty ...ssa/ssä ... päivänä ...kuuta ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
